

Hoy interesa Jorge Vilda - Rubiales - Euríbor - Almeida - Sánchez negociaciones - Soñar tiburones - K-Pop
- Iniesta - Juegos de mesa

ECONOMIA

25 anys difonent una interpretació crítica de l' economia

El Seminari d' Economia Crítica Taifa celebra un quart de segle de vida en un context polític, social i econòmic cada cop més convuls. 'Públic' parla amb la seva fundadora, Miren Etxezarreta, i alguns dels seus assistents sobre els seus orígens, la seva importància i les seves perspectives de futur.

Imatge d'un curs del Seminari Taifa. @jcc_cat

BARCELONA, 14/09/2019 19:58

ÀNGEL FERRERO [@angelferrero](#) (#)

Una recessió global la vam veure fa deu anys i una altra podria estar en girant la cantonada. Fa una dècada va revifar l'interès per l'economia i vam veure com els economistes tornaven als mitjans de comunicació per la porta gran per intentar explicar-nos què havia passat i per què havia passat. A Catalunya, alguns d'aquells economistes que als mitjans, però també a associacions i casals, miraven de treure l'entrellat del reguitzell de notícies sobre la crisi, estaven i segueixen estant associats al [Seminari d' Economia Crítica Taifa](#), que enguany celebra el seu 25è aniversari.

Els inicis cal anar a buscar-los a **"un grup de persones, preocupades per les limitacions de l'ensenyament convencional de l'economia**, que es dedica a l'aprenentatge i la divulgació d'una visió crítica de la disciplina", explica a *Públic* la seva fundadora, **Miren Etxezarreta**. L'objectiu, ahir com avui, és "contribuir a la formació de les persones que vulguin entendre el funcionament d'aquesta societat per lluitar per la transformació en un sistema just i participatiu", afegeix. El seminari, recorda Etxezarreta, "és un **grup autogestionat i independent de qualsevol institució o disciplina política**" per tal de garantir la seva "autonomia i independència" i que té l'objectiu "d'estar disponible per a tots aquells que treballen per una societat alternativa." A més, "es finança exclusivament amb el treball i les aportacions dels seus membres".

El seminari té la voluntat de "contribuir a la formació de les persones que vulguin entendre el funcionament d'aquesta societat per lluitar per la transformació en un sistema just i participatiu"

El grup va arrancar ara fa 25 anys amb "un grup d'estudiants de la Facultat d'Economia dels darrers cursos de la Universitat Autònoma de Barcelona que, animats per una professora, buscaven un ensenyament més adequat per entendre el funcionament i el desenvolupament de la societat actual", rememora Etxezarreta. Tot va

començar, continua, "sense un programa previ, només amb un interès en estudiar més i millor" i "després del treball en diverses branques de l' economia", el grup **"va percebre la necessitat de profunditzar críticament en la disciplina que estaven estudiant"**.

La formació posterior del seminari va ser "com correspon a un grup autogestionat, sense un pla previ i sense cap estructura formal". Segons afirma Etxezarreta, els seus membres "vam anar buscant els temes que ens interessaven –política econòmica, desenvolupament dels països empobrits, etcètera– fins que vam desembocar en la necessitat d' una aproximació crítica a la teoria econòmica". "Ens vam dedicar molt a aquest tema i no trobem, ni al país ni a la Unió Europea, ni als Estats Units, cap text adequat sobre això", agrega al matisar que ara, en canvi, "ja n'existeixen bastants".

D' aquesta manera, i "després de tres o quatre anys de feina, havíem llegit i elaborat (buscant els materials entre una quantitat enorme, estructurant el contingut, seleccionant els més adequats, traduint-los...) un text que recollia articles crítics amb la teoria econòmica d' autors de gran prestigi de moltes universitats, tant de l' estat com estrangers." Tot el material, destaca, "fou cedit gratuïtament pels autors i publicat per la UAB amb el títol de *Crítica a l' economia ortodoxa*, un text, opina Etxezarreta, "de gran interès i alt nivell intel·lectual."

"A partir d' aquí", segueix, "el grup va començar a pensar que no només havíem de formar-nos nosaltres mateixos, sinó que podíem divulgar allò que estàvem fent i vam començar a donar xerrades sobre temes específics i cursos d' introducció a l' economia, la majoria a Catalunya, però també alguns a altres parts de l' estat, a tots els grups que ens ho demanaven, que en aquell moment van ser molts". I, al marge d' aquesta activitat, **"van començar a elaborar informes crítics d' economia aplicada sobre molts temes d' actualitat"**.

Així, "el primer es va publicar el gener del 2005 sobre La situació actual de l' economia publicada". Ja en són 12, d' informes, puntualitza Etxezarreta, qui valora "molt positivament" els 25 anys de vida del seminari.

Una tasca "més necessària que mai"

De tota aquesta trajectòria, la veterana economista creu que "ens ha enriquit molt i col·lectivament ha servit per a ajudar a altres persones i grups a percebre i entendre la naturalesa depredadora del sistema capitalista en el qual vivim". Durant molts anys, aclareix, **"hem estat gairebé l' únic grup dedicat a la formació crítica en economia del país, especialment per als grups populars"**, i malgrat que "després ha sorgit algun altre grup en altres llocs, continuem sent molts pocs els grups dedicats a una visió crítica de la nostra societat". "Com que creiem que la formació en economia és molt important per a les persones que volen treballar en la transformació del sistema, volem pensar que el nostre paper ha estat, encara que modest i petit, positiu en la dinàmica de la lluita social", afirma.

Queden 25 anys a les espatlles, però i el futur? "Com tota organització social, Taifa va canviant", respon Etxezarreta. Al seu judici, "actualment, el panorama ideològic i polític, no tant acadèmic, té més àmbits d' actuació que fa uns anys" i insisteix en la idea que existeixen diversos grups com el que ella va ajudar a fundar fa un quart de segle. Malgrat els canvis de tots aquests anys, i les obligacions familiars i polítiques que han fet que molts dels assistents deixin de ser-ho amb la mateixa freqüència, Etxezarreta es mostra convençuda que "Taifa inicia als seus 25 anys una nova etapa positiva", amb "canvis generacionals que la mantenen en plena actualitat, una dinàmica que segueix basant-se en la pràctica i sense massa cotilles organitzatives i amb moltes ganes de seguir participant en aquesta tasca, més necessària que mai, de desvelar el caràcter explotador del

sistema capitalista actual, així com d' explorar les noves formes que assumeix."

En aquest sentit, "l' activisme és essencial, però aquest activisme requereix els fonaments d' una sòlida formació si vol ser profund i permanent". I, en la línia de tots aquests anys, diu Etxezarreta que "Taifa pretén, dintre de la seva permanent i irrenunciable independència, participar modestament en la lluita per una societat alternativa amb totes i tots aquells que treballen amb aquesta fi".

Parlen els alumnes

Un dels assistents regulars al seminari és el conegut músic i activista **Pau Llonch**. "Crec que vaig conèixer el seminari el 2004, però no me' n recordo exactament", tracta de fer memòria, "devia ser en el marc d' un cicle de xerrades formatives". De Taifa li interessà "**veure com hi havia moltes persones que fruit de la lluita teòrica i la participació en el seminari disposaven d' eines intel·lectuals molt útils**" i que no es reunien "només per discutir per discutir". A partir d' aleshores comença "a formar part de les dinàmiques internes, dels grups d' estudi...".

Llonch descriu el seminari com un "aprenentatge constant" que "t' acompanya durant la teva trajectòria militant". També en valora "la possibilitat de debatre coses que en el marc de la lluita tàctica entre organitzacions i el soroll de les batalles quotidianes no és fàcil, pel pes que la crítica i l' autocrítica tenen a les organitzacions: temes que no es debaten perquè es donen per suposats, o que no es debaten perquè no generin discrepàncies, i que aquí, fins i tot si es donen de manera acalorada, és dintre del respecte i la camaraderia, amb una voluntat constructiva i de construir". I què n' espera del futur? "Jo m' acontentaria que continués tenint l' espai que té fins ara, la veritat" ja que, creu, "el seu futur està garantit".

L' economista **Elena Idoate** és una altra de les regulars del seminari. "Vaig conèixer el Seminari Taifa assistint a una xerrada que feia el Josep Manel Busqueta", explica a *Públic*. De Taifa li interessà, com a molts altres, "l'enfocament crític" del seminari. **"Jo estava acabant la carrera d'Economia i estava farta de les corrents neoliberals"**, confessa abans de dir que "també em va atreure el fet que fos un espai participatiu, autoorganitzat i orientat a les lluites". "Vaig pensar que era prou obert i assequible per a tots els nivells, i vaig anar-hi", afegeix .

Idoate considera "Taifa la meva militància principal". "A nivell activista, implica qüestionar l'estat de les coses absolutament i en profunditat", raona al descriure el seminari com "un espai on entendre's i reflexionar en uns paràmetres únics, que no pots trobar enlloc més, que és l'economia crítica, i d'una manera prou participativa i no rígida". **"Per mi significa haver tingut el privilegi d'estar en un raconet del món apartat del pensament únic"**, continua, una cosa que "gairebé és una necessitat". Per a aquesta economista, el seminari és "un espai on aprendre i des d'on projectar la crítica cap als moviments i grups que treballen per la transformació de la societat." "Personalment, Taifa m'ha portat a recórrer molt territori, i conèixer molts grups activistes arreu des d'una distància molt propera", declara.

Elena Idoate: "El meu desig és pensar que Taifa serà una eina cada cop més necessària perquè cada cop més gent s'interessi per l'economia crítica enlloc dels postulats neoliberals"

Pel que fa al futur del seminari, per a Idoate "està en mans de la gent que hi participa, i actualment hi ha un grup de gent implicada en l'organització interna que està fent les coses molt bé i dona solidesa al projecte". "Em fa l'efecte que la vessant d'aprenentatge teòric d'activistes està agafant força, com són els cursos de lectura del *Capital* i d'introducció a l'economia crítica" opina. No obstant, encara

Capital i una introducció a l'economia crítica, opina. No obstant, espera "que aviat reprenguem el treball més aplicat en forma d'articles i informes". "Més que pronosticar el futur, el meu desig és pensar que Taifa serà una eina cada cop més necessària perquè cada cop més gent s'interessi per l'economia crítica enlloc dels postulats neoliberals, i perquè la gent que està lluitant als diferents espais vegi que és important la formació", expressa.

El també economista **Ivan Gordillo** comparteix moltes de les opinions i experiències amb Llonch o Idoate. Explica a *Públic* que va conèixer el seminari "a través de la professora Miren Etxezarreta, que impartia l'assignatura d'Economia Aplicada a l'últim curs de la llicenciatura d'Economia". "El que més em va interessar", contesta a la nostra pregunta sobre la qüestió, "és que **hi podíem estudiar l'economia des d'altres paradigmes crítics oposats a l'economia ortodoxa que s'imparteix a la facultat** on bàsicament només existeix l'escola neoclàssica-liberal".

El que més valora Gordillo del Seminari Taifa és que es tracti d'un "espai independent de l'acadèmia on la formació és autogestionada i gratuïta i que pretén incidir en la realitat política i social a través de la formació de col·lectius polítics d'esquerres o sindicats." "La formació crítica en escoles de pensament com el marxisme o l'economia heterodoxa, post-keynesiana i institucionalista sobretot, l'he après a Taifa", assegura. Com la resta d'assistents consultats per aquest mitjà, Gordillo creu que el seminari "seguirà existint mentre hi hagi joves estudiants d'economia preocupats amb la lamentable situació de la universitat en general i del dogmatisme de les facultats d'economia en particular", però també persones "que busquin un espai de formació alternatiu com el seminari" i "persones inquietes amb ganes d'aprendre economia crítica".

¿Te ha resultado interesante esta noticia?

Sí

No
